

Position paper EVO omtrent het Witboek over concurrerend en duurzaamtransport

Het Europees goederenvervoer is van groot belang voor onze maatschappij en economie. EVO vindt het dan ook positief dat de Europese Commissie een toekomstvisie schrijft over hoe transport kan bijdragen aan een welvarender en concurrerende Europa, zonder daarbij de maatschappelijke gevolgen en uitdagingen uit het oog te verliezen. In onderstaande reactie vindt u de visie van EVO met betrekking tot het Witboek Transport. EVO heeft 30.000 leden die gebruik maken van de logistieke diensten van de vijf verschillende vervoersmodaliteiten.

Transport als instrument voor economische groei

Het vervoer van goederen is meer dan een grote werkgever die de economie ondersteunt met het verlenen van een dienst. Transport brengt vraag en aanbod samen en zorgt ervoor dat het bedrijfsleven snel kan inspelen op de wensen van de markt. Het maakt exportgroei en dus verdere groei van de Europese welvaart mogelijk. De impact van het goederenvervoer reikt dus veel verder dan 10 miljoen werknemers en 5 procent van het GDP. Het effect van transport op de economie als geheel wordt daarin immers niet meegenomen.

Elke transportbeweging van goederen, met welke modaliteit dan ook, leidt tot een economische meerwaarde. Dit is niet altijd het geval bij het personenvervoer. Het goederenvervoer dient dan ook minimaal een gelijkwaardige positie in te nemen ten opzichte van het personenvervoer. In het goederenvervoer hebben de afzenders de keuze tussen verschillende modaliteiten, maar het vervoer is altijd noodzakelijk. In het personenvervoer heeft de reiziger de keuze uit meerdere alternatieven, bijvoorbeeld het openbaar vervoer in plaats van de auto, videoconferencing of thuiswerken.

De economische meerwaarde moet een belangrijk criterium zijn voor investeringen in de 'harde' infrastructuur. Europese investeringen in de infrastructuur moeten daarom vooral plaatsvinden in het kernnetwerk, waarbij naast grensoverschrijding, efficiëntie van het vervoer, multimodaliteit, doorstroming en duurzaamheid gestimuleerd wordt.

Duurzaamheid /innovatie

EVO omarmt de ambitieuze duurzaamheidsdoelstellingen van de Europese Commissie van 60 procent minder transportbroeikasgassen in 2050. Het is wel erg belangrijk dat de Europese overheden intensief gaan samenwerken met de logistieke sector (vervoerder en verlader), om deze ambitieuze doelen daadwerkelijk te bereiken en logistieke processen zo optimaal mogelijk te laten verlopen. De verladers onderschrijven het principe van het betalen voor de kosten van gebruik en vervuiling, maar dit beginsel moet dan wel gaan gelden voor alle modaliteiten en gebruikers (zowel personen als goederen). Milieuheffingen moeten

gericht zijn op het stimuleren van duurzaam transport door de opbrengsten te oormerken. Daarnaast is de ontwikkeling van de kenniseconomie van belang om innovaties en de efficiency van het transport te vergroten.

Innovatie is het middel om de maatschappelijke schade te verminderen zonder de economische slagvaardigheid te doen afnemen. Ook wordt de benutting van infrastructuur ermee geoptimaliseerd. Tenslotte zijn bronmaatregelen veel effectiever dan het belasten van uitstoot. Zonder bronmaatregelen wordt het voornemen van de Commissie om de uitstoot van broeikasgassen in de zeescheepvaart met 40 procent in 2050 te verlagen niet gehaald. Innovatie moet ertoe leiden dat we "met minder meer kunnen doen". Het investeren in innovaties door de Europese overheden en het bedrijfsleven heeft ook tot gevolg dat we onze voorsprong op het gebied van de techniek en kennis kunnen behouden. Een initiatief dat het logistieke proces moet verbeteren is bijvoorbeeld OptiChain. Dit is een te ontwikkelen systeem dat de gegevensstroom rondom het goederenvervoer digitaliseert en optimaliseert.

Initiatieven als de Single European Sky, Maritime Blue Belt, Single European Railway Area en Grijze container dienen ook gestimuleerd te worden om transport mogelijk te maken met minder (administratieve) belemmeringen. Naast de negatieve gevolgen voor het milieu, die zoveel mogelijk weggenomen dienen te worden, moeten we in Europa ook de grote afhankelijkheid van fossiele brandstoffen afbouwen. De Europese en nationale overheden moeten onderzoeken welke alternatieve brandstofsoorten potentie hebben en welke soorten van vervoer daar het beste bij aansluiten. Elektrisch rijden is bijvoorbeeld veel geschikter voor personenauto's dan voor het goederenvervoer over de weg.

Liberalisatie

Er kan nog veel verbeteren op het gebied van efficiëntie in het Europese goederenvervoer. In het Witboek staan gelukkig de nodige aanknopingspunten, zoals het afschaffen van cabotagebeperkingen en het uitbreiden van maten en gewichten in het wegvervoer. Hiernaast dient de Europese Commissie zich hard te maken om verdere liberalisering van het Europese spoor mogelijk te maken. Volgens de Commissie is het spoor het instrument voor duurzaam goederenvervoer over land, maar tot op heden hebben nog maar weinig landen de eigen staatspoorwegmaatschappij geliberaliseerd en het monopolie opgegeven. Als een volledig geliberaliseerd spoornetwerk niet van de grond komt, zijn investeringen vrijwel zinloos. De doelstelling dat per 2030 voor 30 procent van het goederenvervoer met een afstand van meer dan 300 kilometer plaatsvindt per spoor of binnenvaart, wordt dan niet gehaald (Dit is niet een doel dat EVO nastreeft, maar een mogelijk gevolg van liberalisatie en innovatie). Het is een belangrijke taak van de Europese Commissie te blijven streven naar een optimale marktwerking in de diverse modaliteiten. Het gebeurt nog altijd te vaak dat verladers slachtoffer zijn van illegale prijsafspraken en andere marktverstoringen.

Uniformering

De Europese Unie kan een positieve bijdrage leveren aan het behalen van zowel economische- als duurzaamheidsdoelstellingen door standaarden verder te harmoniseren of te uniformeren. Voorbeelden zijn regels omtrent het gebruik van de tachograaf en beprijzingssystemen op de weg die op dit moment nog op verschillende manieren geïnd worden. Een ander voorbeeld is het uniformeren van de eisen voor het Europese spoor. Er moeten spoorcorridors ontstaan die niet alleen volledig liberaal te berijden zijn, maar waarop

ook dezelfde technische eisen van kracht zijn. Ook in de efficiënte handhaving van wetgeving kunnen nog belangrijke stappen worden gezet.

Bereikbaarheid

Het vervoer van goederen gaat de komende decennia alleen nog maar verder toenemen. Om de concurrentiekracht van Europa niet te laten afglijden op wereldniveau, is een goede bereikbaarheid van levensbelang. Elke modaliteit kampt met een tekort aan infrastructurele capaciteit en als niet fors wordt geïnvesteerd wordt het capaciteitstekort alsmaar groter. Er is dus veel geld nodig om Europa in beweging te houden. Mobiliteit, rendement en duurzaamheid zijn de belangrijkste selectiecriteria voor investeringen. De bestaande capaciteit moet beter benut worden door het toepassen en creëren van innovatieve systemen als ITS, Sesar, ERTMS, RIS.

Conclusie

EVO is gematigd positief over het Witboek, dat een koers uitzet naar een duurzamer, efficiënter en kosteneffectiever transport. EVO spreekt de hoop uit dat de Commissie de politieke moed heeft die ambities samen met de lidstaten waar te maken. Belangrijke keuzes voor het vervolmaken van de interne markt en een volledig geliberaliseerde transportmarkt horen daar nadrukkelijk bij.

Belangrijk is daarbij dat de economische waarde van het transport wordt erkend en dat de noodzakelijke afwegingen daarop worden gebaseerd. Die uitdaging zal de komende jaren alleen maar groter worden door afnemende beschikbaarheid van minerale brandstoffen en de toenemende eisen aan duurzaamheid.

Europa mag niet achterblijven bij een snel ontwikkelende omgeving; innovatie van het transport moet nadrukkelijk prioriteit krijgen. Hierbij hoort samenwerking bij het ontwikkelen van innovatieve concepten in logistiek (bijvoorbeeld in de samenwerking van de verschillende modaliteiten), brandstof en benutting van infrastructuur.

Mocht u nog vragen dan kunt u contact opnemen met:

Joost J. van Doesburg (MSc)
European Affairs

EVO
Signaalrood 60
2718 SG Zoetermeer
T +31 (0)79 3467 274
M +31 (0)6 2501 0898
j.v.doesburg@evo.nl
<http://www.evo.nl>